

VERNIEUWING SCHOOLPLEIN ONDERWIJSCENTRUM
DE TWIJN IN ZWOLLE

Saai schoolplein veranderd in een inclusief belevingsplein

Onderwijscentrum De Twijn in Zwolle, een school voor leerlingen met een ernstige meervoudige beperking, heeft een nieuw schoolplein. Een grote, kaal betegelde vlakte is veranderd in een groen, uitdagend en spannend belevingsplein. Door een combinatie van nieuwe speelelementen, groenvoorzieningen en pleinversieringen is een heerlijke plek ontstaan. Uitnodigend en toegankelijk voor alle leerlingen.

Visie op buitenspelen

Onderwijscentrum De Twijn is een school voor speciaal onderwijs die haar leerlingen begeleidt naar een betekenisvolle plek in de samenleving. Bij die functie hoort ook een schoolplein met fysieke uitdagingen voor de leerlingen, waar ze contact kunnen hebben met leeftijdsgenoten, waar ze vriendschappen kunnen sluiten en waar

ze leren voor zichzelf op te komen. Buiten spelen en bewegen is niet alleen heel erg leuk, maar ook uitermate belangrijk voor de persoonlijke ontwikkeling van een kind.

Toegankelijk schoolplein

Het bestaande schoolplein was allesbehalve uitdagend te noemen. De school had de ambitie

AUTEUR Wijnand Beemster

FOTOGRAFIE: Peter Denekamp

om een schoolplein te creëren waar de leerlingen veilig kunnen (leren) spelen en op ontdekking kunnen gaan, met veel aandacht voor groen en beleving en met sensomotorische speelaangelegenheden die voor alle leerlingen toegankelijk zijn. Vanuit die optiek is begin 2018 een werkgroep gevormd.

Ontwerp belevingsplein

De werkgroep formuleerde wensen en behoeften en er werd een eerste schets gemaakt. Ilse van der Put van de Speeltuinbende keek mee. Zij deed dit samen met stedenbouwkundige en landschapsontwerper Kathinka Hoek, toen nog ontwerpster openbare ruimte bij de gemeente Zwolle en nu werkzaam bij The Citadel Company in Heino. Hoek had een cursus inclusieve speelplekken gevolgd, georganiseerd door de Speeltuinbende. "Het eerste plan was vooral ingestoken op nuttig gebruik van speeltoestellen. Maar het gaat bij een speelplek ook om andere dingen: het beleven van de plek, het ruiken, het ervaren van kleuren, de afwisseling van licht en donker. Die aspecten waren wat ondergesneeuwd in het eerste ontwerp." Hoek maakte

een nieuw ontwerp en een vlekkenplan: "Wat we in het vlekkenplan hebben gedaan, is ruimte maken voor beleving. Er is een belevingslaag op het eerste plan gelegd."

Uitvoering en opening

Het vlekkenplan van Hoek viel in goede aarde bij de werkgroep. Vervolgens kon worden nagedacht over de uitvoering. In januari 2019 volgde een eerste gesprek met BOERplay in Nieuwendijk. Zij tekenden het vlekkenplan in met diverse spelen en belevingselementen, waarna men in juni-september aan de slag ging met de herinrichting. De start van een metamorfose om het plein om te toveren tot een inclusief belevingsplein. Op 8 november is het vernieuwde schoolplein officieel geopend.

Zachte overgang

Wie het plein nu bezoekt, ziet bij de entree van het gebouw zitbankjes staan, neergezet voor kinderen die de overgang van binnen naar buiten heftig vinden en even tot rust willen komen. Paden zijn extra breed aangelegd, om het plein fysiek toegankelijk te maken voor iedereen. Er is een grote bank om even lekker te zitten, maar diezelfde bank kan ook dienst doen als tribune. Er is ook een zand- en waterspeelplek die op verschillende niveaus toegankelijk is, zodat lopende leerlingen en kinderen in een rolstoel hier samen kunnen spelen. Bij de bestaande zandbak zijn daartoe twee zandtafels op hoogte geplaatst en je kunt naar een watertafel rijden om met water te spelen.

'We zijn erg blij met ons nieuwe plein en kunnen alle mensen die hebben geholpen bij de realisatie ervan niet vaak genoeg bedanken'

Pleinversiering

Voor sensomotorische activiteiten zijn door Pleinplakkers uit Lelystad vooral veel kleurrijke elementen, in de vorm van pleinversieringen, toegevoegd. Er is aandacht voor tast- en geurbeleving, zoals borders met geurrijke beplanting die ook hier weer op de juiste hoogte zijn afgestemd. Er is een muziekwand voor klankbeleving. En overal zie je vrolijke kleuren en materialen, met onder andere pleinversieringen in diverse vormen.

Wilgentunnel en pergola

Wat het plein ook uniek maakt, is de wilgentunnel en pergola, waar kinderen onderdoor kunnen lopen/rijden en waar kleurrijke linten in kunnen worden aangebracht voor extra beleving en ple-

zier. Voor de sportievelingen is er een voetbalveld aangelegd, ingekaderd door Pleinplakkers en een verkeersplein met tankstation en een boerderijtje om rollenspel te stimuleren. Zo is er voor iedereen wat wils en wordt (samen) spelen nóg leuker.

Binding met de doelgroep

Wat Hoek opviel in de uitvoering was de grote binding van uitvoerende partijen met de doelgroep. "Nergens zag je dat klakkeloos gewerkt werd, er was sprake van een grote betrokkenheid. Bij alle uitvoerende partijen." Een van hen was Romke Notenbomer, Notenbomer Multiservices, voor de bestrating en beplanting. Romke speelde een grote rol bij de definitieve vormgeving en mooie uitvoering. Hij heeft als cadeau ook aangeboden om het komende jaar zorg te dragen voor onderhoud van het groen. "Die betrokkenheid heeft een prachtig inclusief belevingsplein opgeleverd," vindt ook Ilse van der Put. "Op het oude schoolplein zag je kinderen bij het hek staan om te zwaaien naar passerende bussen. Dat was het enige vertier. Nu zijn er overal activiteiten. En het bijzondere is ook leerkrachten vinden het leuk. Ze staan nu graag buiten en hebben plezier, met de kinderen."

Dit artikel is tot stand gekomen met bijdragen van Joan Bosma, De Twijn, Kathinka Hoek, The Citadel Company, Ilse van der Put, de Speeltuinbende, Nathalie Broeders, BOERplay, en Joost Sweep, KSP en Pleinplakkers.

Projectgegevens

Planvorming en uitvoering: Gemeente Zwolle, Notenbomer Multiservice, De Speeltuinbende, KSP Kunstgras en Pleinplakkers, en BOERplay.

Sponsors

Vernieuwing schoolplein onderwijscentrum de Twijn is mede mogelijk gemaakt door sponsoren: Brink Towing Systems, Enexis, FNO Klein Geluk, Stichting Het Hervormd Weeshuis Zwolle, NSGK, Ouderraad de Twijn, Subvention en Provincie Overijssel.